

JUNTA PERMANENT DEL
CONGRÉS UNIVERSITARI CATALÀ

MISSATGE

A L'EXCMA. MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

25
MAIG
MCMXVIII

A l'Assemblea de l'Excma. Mancomunitat

HONORABLES SENYORS:

A *Junta Permanent del Congrés Universitari Català*, portant a compliment l'acord pres per aclamació a l'anar a cloure definitivament les sessions, té l'alta honor de trametre a l'Assemblea de l'Excma. Mancomunitat de Catalunya la fervorosa salutació del Congrés i juntament amb ella l'expressió dels seus vivíssims anhels.

Dues afirmacions categòriques—que podríem calificar de signe dels nous temps—ha establert el Congrés amb corprenedora unanimitat: l'unitat espiritual de la Cultura catalana i el principi de l'autonomia especialment aplicats a l'Universitat.

La primera afirmació, el Congrés sols ha pogut formular-la després d'un laboriós procés que ha donat per resultat un concepte més comprensiu i generós alhora així de l'Universitat com de la Cultura Catalana.

El Congrés s'ha pronunciat en contra del concepte vigent de la nostra Universitat, com les demés Universitats espanyoles uniformista i burocràtica, amb un pla imposat de càtedres i assignatures que esterilitza les més ben intencionades iniciatives, mancada de recursos econòmics, més preocupada de la funció docent que de la funció investigadora, oferint viu contrast amb altres centres de treball intel·lectual, molts d'ells en part sostinguts per professors desplaçats de la casa pairal per circumstàncies que tots hem convingut en calificar de transitòries. Contràriament, el Congrés ha proclamat com a postulat de la nostra renovació universitària l'incorporació gradual, mitjançant la creació de càtedres lliures i prèvies sòlides garanties de serietat científica, de totes aquelles iniciatives individuals o collectives, sigui quina sigui llur procedència, que signifiquin una empresa d'altura i ja consolidada, un solc inèdit obert en el terreny de l'investigació o bé l'introducció d'ensenyances noves.

D'altra banda i amb la mateixa decissió, el Congrés ha proclamat l'alta conveniència d'extendre la consideració de cultura catalana a les iniciatives científiques nascudes i desenrotllades amb criteri renovador en el clos de l'Universitat, perllongant fins a elles la protecció econòmica de totes nostres Corporacions oficials, algunes de les quals fins avui se n'han desentès per raons potser fins a cert punt justificades.

Un dels fruits més positius del Congrés ha consistit en revelar l'existència, malgrat les dificultats d'ordre burocràtic i econòmic, de tota una línia de cultura catalana, fonament universitària i lliure, tan generosa i expansiva des dels seus començaments que ha cercat i conseguit la col·laboració de prestigiosos elements extrauniversitaris i la d'illustres professors de diverses Universitats espanyoles i estrangeres. Aquesta línia de cultura catalana, segons s'ha comprovat, té la seva fornal permanent en els laboratoris i seminaris universitaris, amparant llurs publicacions sota el nom gloriós de l'*Institut d'Estudis Catalans* o bé amb la senzilla denominació de la càtedra d'origen.

El Congrés, veient en aqueixa línia de cultura catalana una anticipació de l'Universitat futura, n'ha fet la nina dels seus ulls. Consegüentment, la *Junta Permanent* s'imposa el deure principal de vetllar perquè sigui aquella no sols respectada, sinó dotada convenientment; i no sols apoiarà les manifestacions genuïnament catalanes, sinó qualsevols altres que tendeixin a enfortir espiritualment l'Universitat, capacitant-la per a les futures renovacions. El Congrés ha fet justícia als esforços isolats, malauradament poc coneguts, realitzats per alguns professors entusiastes freturosos d'intensificar i estendre a la vegada els fruits de llurs ensenyances. Com també va veure, amb profund agraïment, la simpatia i àdhuc el concurs directe i meritíssim que a la seva obra aportaren distingits professors i alumnes no catalans.

La segona afirmació cabdal del Congrés, de veritable transcendència per a l'esdevenidor, és la de l'autonomia universitària. Aquest concepte, que constitueix un vell capítol de les aspiracions catalanes, ha sigut objecte d'una assenyada revisió. El Congrés ha afirmat el principi de l'autonomia universitària íntegrament, sense possibles adulteracions: des de l'autonomia cellular de la càtedra, la més sagrada i eficient, basada en la dignitat i la responsabilitat del professor, compenetrat amb els deixebles per a la realització d'una empresa col·lectiva que troba en el laboratori o el seminari el seu orgue natural de creació, fins aquella manifestació màxima d'autonomia que consisteix en el govern de l'Universitat per l'Universitat mateixa. Després d'una discussió altíssima que assolí la vibració dels grans moments, el Congrés ha afirmat resoltament el dret de la futura Universitat de Catalunya a establir i reformar el pla d'ensenyances que ella entengui més adequat a les seves necessitats i capacitat; a fer el nomenament de les autoritats acadèmiques, dels professors i demés personal; a curar, sense ingerència d'altri, de l'administració dels seus cabals; en una paraula, a ésser mestressa dels seus propis destins.

En les conclusions votades pel Congrés, que tenim l'honor de posar en vostres mans—conclusions que són el fruit de vuit llargues jornades de col·laboració germanívola entre professors i alumnes, sense aperitius de festes i recepcions—veureu amplemunt desenrotllats els importants extrems que acabem d'apuntar. Aqueixes conclusions constitueixen ara per ara l'estatut de la futura Universitat.

També respecte a l'autonomia el Congrés ha vist amb fonda simpatia les bones disposicions de l'Universitat actual, lloant l'actuació de la *Junta de Beques*, institució original i feliçíssima mitjançant la qual l'Universitat ha sabut posar-se en contacte amb el cos social de Catalunya. En dita Junta ocupa un lloc d'honor, amb gran complacència dels elements universitaris, el senyor President de la Mancomunitat.

Per tot lo exposat, la *Junta Permanent del Congrés Universitari Català*, sollicita respectuosament:

PRIMER: *Que l'Excma. Mancomunitat dispensi la seva protecció econòmica a totes aquelles iniciatives que, amb esperit de perfeccionament, naixin i es desenrotllin en l'Universitat, i especialment per a la dotació de laboratoris i seminaris, continuació dels cursos complementaris i d'investigació, publicacions, ampliació de l'actual règim becari, fundació de cases d'estudiants, creació i dotació de càtedres lliures, etc., respectant, però, la peculiar fesomia universitària i la constitució autònoma de les iniciatives o empreses subvencionades.*

SEGON: *Que l'Excma. Mancomunitat presti des d'ara i en quantes ocasions sigui necessari, el seu autoritzat concurs per a obtenir dels poders públics l'implantació total o gradual d'un règim de perfecta autonomia per a la nostra Universitat.*

Déu guardi molts anys a V. E.

Barcelona, 25 de maig de 1918.

AUGUST PI SUÑER, catedràtic de l'Universitat, membre de l'*Institut d'Estudis Catalans*, President del Congrés.—JOSEP M.ª BATISTA I ROCA i JOSEP M.^a DE CASACUBERTA, estudiants de la Facultat de Filosofia i Lletres, President i Vis-President de la Comissió organitzadora del Congrés.—FELIP PROUBASTA, President de l'*Acadèmia-Laboratori de Ciències mèdiques de Catalunya*.—T. CARRERAS i ARTAU, catedràtic de l'Universitat, de la *Junta de Beques*.—F. VALLS i TABERNER, pels *Estudis Universitaris Catalans*.—P. BOSCH GIMPERA, catedràtic de l'Universitat, de la *Comissió Inspector*a.—MANUEL FOLGUERA i DURAN, President de l'*Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana*.—J. SERRA HUNTER, catedràtic de la Facultat de Filosofia i Lletres.—RAIMOND NEGRE i BALET, estudiant de la Facultat de Filosofia i Lletres.—JAUME ALGARRA, catedràtic de la Facultat de Dret.—J. VIDAL SALVÓ, estudiant de la Facultat de Dret.—EDUARD FONTSERÉ, catedràtic de la Facultat de Ciències.—BONAVENTURA BASSEGODA i MUSTÉ, estudiant de la Facultat de Ciències.—PERE NUBIOLA, catedràtic de la Facultat de Medicina.—JOAN BTA. COROMINAS, estudiant de la Facultat de Medicina.—ENRIC SOLER i BATLLE, catedràtic de la Facultat de Farmàcia.—JESÚS ISAMAT, estudiant de la Facultat de Farmàcia.—A. PUIG GAIRALT, estudiant de l'Escola d'Arquitectura.—JOSEP IGNACI MIRABET, estudiant de l'Escola d'Enginyers Industrials.